„Правото на информация е основно човешко право и е условие за всички свободи"

Място за Вашата реклама

Тук е мястото за Вашата реклама

Тревненска СЕДМИЦА

30.01.2019 г. | бр. 3 (1977) | цена 0.50 лв. | ОБЩИНСКИ ВЕСТНИК

„Тревненска седмица" е правоприемник на вестниците „Тревненско ехо", „Пробуда", излизали до 1942 г., и „Тревненски зов", чийто първи брой е излязъл на 7 септември 1959 г.

СД "КИС"
Събев, Денчев и Сие
Строителни материали, В и К части, ел. материали, топло и хидро изолации
РАБОТНО ВРЕМЕ:
8.00 - 19.00 ч.
събота и неделя:
8.00 - 13.00 ч. и 15.00 - 19.00 ч.
магазин Дъга
НА ДРЕБНО И ЕДРО! ДОСТАВКА НА МЯСТО!
тел.: 0677/624 09, 34 55, моб. 0899/81 57 81

ТРЕВНЕНСКИТЕ КЪЩИ
КАНТОРА ЗА ИМОТИ
www.triavna.bg
0889 62 82 92

Ком Нет ® ООД
КОМПЮТРИ И КОМПЮТЪРНИ МРЕЖИ, ОФИС ТЕХНИКА И КОНСУМАТИВИ, КАСОВИ АПАРАТИ, СЕРВИЗ И ПОДДРЪЖКА
Трявна, ул. Ангел Кънчев 70, тел. 0677 620 71, 0898 444 881

„ИЗКУСТВОТО ДА ПОДАРИШ ТОПЛИНА НА ДЕЦА"

Една история за доброто

снимка: Фейсбук

материалът четете на стр.8

ПЕТ ВЪЗПИТАТЕЛНИ ДЕЛА ЗА ИЗВЪРШЕНИ ПРОТИВООБЩЕСТВЕНИ ПРОЯВИ НА МАЛОЛЕТНИ И НЕПЪЛНОЛЕТНИ Е РАЗГЛЕДАЛА МЕСТНАТА КОМИСИЯ ПРЕЗ 2018 г.

ТОВА СТАНА ЯСНО НА ПЪРВОТО ЗАСЕДАНИЕ НА КОМИСИЯТА ЗА 2019 г., НА КОЕТО БЕ ПРЕДСТАВЕН ЗА ОБСЪЖДАНЕ И ПРИЕМАНЕ ОТЧЕТЪТ ЗА ДЕЙНОСТТА ЗА ПРЕДХОДНАТА КАЛЕНДАРНА ГОДИНА

Обсъждане и приемане на отчета за дейността за 2018г.; обсъждане и приемане на план-програма за дейността на комисията за 2019 г. и Персонално определяне на обществените възпитатели за 2019 г. бяха разглежданите точки по време на първото заседание на Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни за 2019 г. В резюме председателят на Комисията - Николина Николова представи дейността за изминалата година.

Н. Николова: *„През изтеклата година продължи работата на комисията за реализиране на политика на превенция на подрастващите, което изискваше осъществяване на различни дейности за свеждане до минимум противообществените прояви на учениците, възпитаване на коректни и толерантни междуличностни отношения, приобщаване*

продължава на стр. 3

ОБЩИНА ТРЯВНА

ОБЯВЛЕНИЕ

Община Трявна уведомява , че със Заповед № 23/17.01.2019 г. на Кмета на община Трявна е допуснато изработване чрез възлагане от заинтересованите лица на ПУП - план за регулация и план за застрояване за поземлени имоти с идентификатори 10344.102.51 и 10344.102.52 по кадастралната карта и кадастрални регистри на с. Веленци, общ. Трявна, с цел обединяването им в един общ имот с проектоидентификатор 10344.102.56 с отреждане „за жилищно строителство„.

ОБЯВИ

❖ **Отдавам апартамент под наем** в гр. Трявна - тристаен - 200 лв., **тел: 0887307193**

Забележка: ***Редакцията не носи отговорност за съдържанието и данните в обявите и рекламите!***

ЕТ "КОНСУЛТ - СТЕФКА ХАРИТОНОВА"
Сертифицирана към камарата на независимите оценители в България
• Изготвяне на пазарни оценки от лицензиран оценител;
• Посреднически услуги при сделки с недвижими имоти

Гр. Трявна, ул. „Ангел Кънчев" 51
сл. тел.0677 6 22 81, 0899 80 50 49

Тревненска СЕДМИЦА
Марина Гашпарова
Управител и главен редактор
5350 Трявна, ул. "Ангел Кънчев"33
тел: 0894 712 844
e-mail: trevnenska_sedmitsa@abv.bg
Тревненска седмица

Екипът на в-к "Тревненска седмица" очаква различни гледни точки, запечатани през вашия обектив.
Снимки и сигнали приемаме на място в редакцията
БЪДЕТЕ НАШИ РЕПОРТЕРИ!
Редакцията не изплаща хонорари!

По Ваш сигнал:

ЧИТАТЕЛ РАЗКАЗВА ЗА АРОГАНТНОТО ПОВЕДЕНИЕ И ПРИЧИНЕНОТО УНИЖЕНИЕ ОТ СЛУЖИТЕЛ - ОТГОВОРНИК ЗА ИЗКОПАВАНЕТО НА ГРОБОВЕ

„Това за мен е пародия, а не погребение!„ - така Стефан Станчев описва последния миг от земния път на своята покойна съпруга. В следващите редове ще Ви разкажем неговата история за скръбта, но не само от загубата. За безсилието да изпратиш своя спътник в живота по начин, който никой не би пожелал. Стефан Станчев потърси екипа на в. „Тревненска седмица„, за да сподели изживяното унижение, по време на погребението на съпругата си.

През месец октомври миналата година съпругата на г-н Станчев си отива от този свят. Както повеляват християнските обичаи трябва да бъде извършено погребение, с което да се отдаде последна почит към починалия. Потънали в скръб, близки и роднини са принудени да увеличат мъката си, заради деяния на един от служителите, който отговаря за подготовката по изкопаването на гроба.

С. Станчев: *„Съпругата ми почина на 21 октомври 2018 година и трябваше да се организира погребение. Агенцията, която наехме си свърши добре работата, обаче, когато стана въпрос да полагаме ковчега в гроба, там беше ужасът, който аз лично изживях и семейството ми, и близки, и роднини по простата причина, че гробът беше изкопан много икономично и ковчегът не можеше да се намести. С разните му трикове, дърпаха насам-нататък, и стана така, че основата все пак влезе, обаче капакът остана закачен в стените. Естествено към мъката, която изживявах аз и останалите, дойде и другата неприятност, и то не знам каква дума да използвам, но ужас мисля, че е достатъчно. Гробарят, който копае гроба, с акробатична стойка скочи отстрани, хвана се за парапетите, тъй като има метален парапет на гроба - той е от старите гробове, влезе вътре и с крака започна да скача по капака. Вие разбирате ли какво става с мен и как се изживява това нещо, а самият капак е от фазер - няма нищо стабилно в него. Всичко се изпотроши, падна долу, хората започнаха да коментират, и най-накрая започна с лопатата да хвърля вътре. Нещото, което и сега е пред очите ми, че вътре все пак има някаква подредба - одеалца, чаршафи - всичко се беше разместило. Това за мене е пародия, а не погребение!„*

Това тежи на съвестта му и той опитва да изчисти унижението като започва да търси възмездие. А възмездие за него е служителят да бъде наказан, за да не причинява подобно унижение и на други скърбящи. Случилото се дава основание на Стефан Станчев да подаде жалба до общинска администрация. От където получава отговор, че трябва да заплати извършените услуги. Самият той е категоричен, че би заплатил ползването на ритуална зала и камера, но изкопаването и полагането в гроба - не.

С. Станчев: *„Отговорите на моята жалба са в адвокатски стил. Жалбата ми е прехвърлена към „Погребалното звено„, от където се хващат за това, че аз не съм отишъл да си платя таксата предварително. Аз даже се гордея, че не съм я платил предварително, защото сега все пак има за какво да се хващаме. Ако бях си платил, както те искат, и както пише в правилника, всичко щеше да бъде питоплатено. Аз още, когато си подадох жалбата написах, че камерата за две нощи и ритуалната зала ще си ги платя, но онази подигравка, която трябва да си платя, няма да си я платя. При желанието да заплатя само камерата и залата ми отговориха, че не може. Ако например имаше една заповед да ми покаже в момента, че еди-кой си служител, от еди-кое-си звено, поради немарливост, поради безотговорност, или пък цялото заедно е наказано по някакъв начин - с глоба ли ще бъде, с някакво наказание някак си по-мога да погледна с разбиране.„*

Стефан Станчев е категоричен, че ще продължи да се бори с несправедливостите в памет на своята съпруга.

М. Гашпарова

ПЕТ ВЪЗПИТАТЕЛНИ ДЕЛА ЗА ИЗВЪРШЕНИ ПРОТИВООБЩЕСТВЕНИ ПРОЯВИ НА МАЛОЛЕТНИ ...

продължение от стр.1

към гражданското общество, координирани действия за закрила на децата, жертви на насилие или в риск от насилие. Конкретно взаимодействието бе между комисията и училищата и детските градини на територията на Общината. В тази връзка се провеждаше индивидуална работа с ученици, извършители на противообществени прояви, превантивна и традиционно възпитателна работа с деца в риск, превенция от зависимости. Социално - превантивната дейност е един основен аспект в дейността на местната комисия и тя се осъществява самостоятелно, или съвместно с други институции, които имат отношение към възпитанието на децата. Акцентите в превантивната рамка са поставени върху провеждане на мероприятия, които обикновено са свързани с възрастовите особености на учениците, употребата на наркотични вещества, опасности в интернет - трафикът на хора и възпитаването в дух на отговорност и развитие на гражданска култура.„

В допълнение Сашка Александрова - секретар на МКБППМН поясни, че превантивната дейност на комисията играе водеща роля в навременна работа с децата и овладяване на склонността им към извършване на противообществени прояви.

С. Александрова: *„Наблегнато е на превантивната работа, за което една от причините е малкото на брой възпитателни дела, които са разгледани през предходната година. Те са само пет на брой. Обикновено броят им навежда на мисълта каква е обстановката и тенденцията в нарушаването на законите от малолетни и непълнолетни на територията на нашата Община. Като статистика те са свързани с 4 непълнолетни лица и едно малолетно лице. Всичките са учащи. В провеждането на възпитателните дела, комисията никога не е имала някакви затруднения, спазени са всички законови изисквания. Според решенията от разследваните възпитателни дела, са наложени едни от най-леките наказания, което пък навежда на мисълта, че извършените деяния не носят голяма обществена опасност. Превантивната работа и на обществените възпитатели превъзхожда корекционната работа и тази година, което ще рече, че залагаме на това да се работи с деца, които имат склонност към извършване на противообществени прояви, но не са извършвали все още такива. Затова искаме в зародиш да решим някои техни проблеми, защото знаем, че нарушаването на закона от непълнолетни и малолетни много често причината е проблеми в детско-юношеското развитие. Затова ролята на обществените възпитатели е била точно такава - с превантивната си работа да помогнат на детето предварително, за да не стане то правонарушител. А с тези, с които е работен в следствие на наложена възпитателна мярка, работата е преминавал съвсем плавно и с положително развитие в корекцията на поведението. Може би по-голям дял от дейността е на общата превантивна дейност, където се обхващани абсолютно всички деца и винаги нашият стремеж е бил такъв - да обхванем възможно най-голям брой, ако не абсолютно всички, но всички дейности, които комисията е организирала, са били насочени към всички, според възрастовите особености.„*

Георги Тавров- член на МКБППМН акцентира, че освен местната комисия с неправомерните деяния на малолетни и непълнолетни се ангажира и съдът, като допълни още:

Г. Тавров: *„Във връзка с извършването на противообществени прояви и престъпления наистина, че има драстично намаление, но това е само привидно, защото част от делата не отиват към местната комисия, а отиват в съда. Това са, например, престъпленията за притежание и употреба на високорискови наркотични вещества, тъй като привидно да считаме, че няма престъпления има една латентна престъпност, която не се вижда, а това е точно употребата на наркотични вещества и другото е ранната употреба на алкохол и тютюневи изделия. Тези неща трудно се контролират, защото са индивидуални, свързани със семейната среда.„*

Темата продължи Борислав Борисов - член на комисията и прокурор, който подчерта, че общата тенденция за престъпността в Община Трявна е към драстичното й намаляване.

Б. Борисов: *„Общата статистика е, че престъпленията в община Трявна намаляват драстично, което не знам дали е добре, или е лошо. От една страна е добре, че престъпността действително, като няма хора, и гражданите са по-спокойни и всички структури работят нормално, но от друга страна става едно преструктуриране, което нас ни закачи в Районната прокуратура и вече не сме такава Районна прокуратура в Трявна. Намалените престъпления го отдавам не толкова на превенцията, колкото на липсата на жители в Трявна липсата, също и на непълнолетни лица и го виждате и по броя на учениците в училищата, което, когато няма фактически един град много лица, няма и много спортисти, за да се направи спортен отбор. Дано да не съм прав, но трябва да се има предвид и като се искат средства относно комисията, че цялата работа намалява в общ аспект. Приели сме като вътрешно, тъй като г-н Тавров закачи конкретно за престъпленията за наркотичните вещества, да прекратяваме досъдебните производства изцяло да ги пращаме на комисията за налагане на възпитателни мерки, което счетохме, че поради тяхната крехка възраст, лекомислие, начин да опитат, пробват нещо, са се изльгали. Доброто, което мога да кажа е, че фактически кражбите драстично са намалели не само от непълнолетните, но и от пълнолетни, което е много добре за нас и ставаме един по-спокоен район.„*

Обществените възпитатели също коментира дейността на комисията, като се обединиха около общото становище, че своевременно и бързо се реагира и има добра комуникация и приемственост във всички звена, касаещи противообществените прояви на малолетни и непълнолетни.

За финал Иван Христофоров представи последната инициатива на SOS „Детски селища„ - България, която също е насочена към превенцията на децата, но в една друга сфера - предпазването им от опасностите от трафик на хора.

Иван Христофоров: *„Това е една инициатива на Организацията, която представлявам и SOS „Детски селища„ в България. Тя е свързана с един проект, който в момента тече и да го представя най-вече пред колегите от училищата. Той се отнася за деца от 10 до 14 години, тоест и четвърти - седми клас, и е за четири модула - учебни часове, посветени на темата за трафика на деца и други опасности. Като след завършване на пилотната фаза, през обратна връзка, Министерство на образованието ще има възможност да въведе модула, ако се харесва на всички училища в България. Проектът се казва „Светулка освети мрака„. Той се основава на необходимостта от по-добра информираност на децата за трафика на хора, включително и на деца, с цел сексуална експлоатация. За съжаление, в моята практика, а и във Вашата, знаете, че има такива случаи в миналото, но не сме защитени това да стане в бъдеще - деца, които станаха жертва на подобна експлоатация, затова училищата, понастоящем, имат възможност, чрез този проект да подготвят свои учители, чрез участие в обучение, и да бъдат предоставени след това от страна на самия проект образователен, мултимедиен модул, който включва филми, анимация, ролеви игри, дискусии, упражнения, които ще бъдат интересни за децата в тази възраст и по един абстрактен начин ще ги подготвят за опасностите, които ги дебнат най-вече от по-възрастните, които умеят по този начин да привлекат децата да ги вкарат в мрежата си.„*

Марина Гашпарова

ЧОВЕК ПОЛУЧАВА ТОВА, ЗА КОЕТО Е ГОТОВ...

Най-тъжната участ за едно малко градче, е да опустее откъм младост и бъдещност. За съжаление, по ред причини и обстоятелства, свързани най-вече с липсата на достатъчно условия и перспективи за реализация, с всеки изминал месец, Трявна се топи, като пролетен сняг. Затова и изборът на един млад човек да следва сърцето си, и да гради своето настояще и бъдеще тук, е равносилен на героизъм. Особено и, ако е талантлив, в която и да било житейска сфера. Именно такъв е героят на днешния ми разказ, който вероятно е познат на мнозина тревненци, но аз се „срещнах" с него преди около месец на фирмения ни банкет в хотел „Калина Палас"... Водещата обяви по микрофона, че един от готвачите в комплекса ще изпълни няколко песни, специално за празнуващите от фирма „Емко", и аз реших, че това е най-удачния момент да изляза да изпуша една цигара. Така де, с какво ли пък толкова щеше да ни впечатли този готвач?!? Докато си облека палтото обаче, от кухнята излезе едно младо момче и веднага запя „Болката отляво" на Васил Найденов. Замръзнах на мястото си. Обожавам гласът, текстовете, цялостното усещане, което носи всяко едно изпълнение на Васко Найденов. И рядко ми допадат неговите кавъри и имитаторите му. Този път, обаче, беше различно. Гласът на младия човек, в униформа на готвач, ме грабна. Не очаквах, че ще има смелостта да изпее и „Синева" – най-любимата ми песен от репертоара на Васко, която е и една от най-трудните за изпълнение. Толкова бях свикнала със специфичния му тембър и звучене, че всякакви други интерпретации ми изглеждаха пошли и жалки. Но „Пеещият готвач" ме изненада приятно. Не беше Васко, но беше по-близо до оригинала от всяка интерпретация, която бях чувала до момента. После прозвучаха и песни на „Тангра", „Смоуки", „Крийдънс Клиъруотър Ривайвъл" и др. Дансингът беше пълен, а хората не спираха да аплодират изпълненията му. Именно в този момент, реших че ще го потърся за интервю, защото е талантлив и, защото е избрал да следва сърцето си тук, в малка Трявна…

Така се „срещнах", епистоларно, с 28-годишния тревненец Огнян Йорданов, възпитаник на музикалното училище в Стара Загора, където учи класическо пеене, а по-късно завършва и „Джаз и Поп изпълнителско изкуство" в Пловдивския университет. Подготвих въпроси, изпратих ги по имейл и зачаках отговора, а после историята се заразплита, като че ли от само себе си…

„Човек се ражда с душа към нещо, с някакви определени желания вплетени в пътя му„ – споделя Оги, когато го питам - от кога се занимава с пеене. После пояснява, че свири „задоволително" на китара. Оказва се, че обича „най-много" и любимата ми рок музика, но не се ограничава само до един музикален стил. ***„Хубавата музика може да се усети и човек не трябва да си поставя изкуствени граници, ако иска да се развива"*** – признава той. По думите му, Дейвид Ковърдейл и „Уайтснейк" създават „музиката, с която разпуска". Оказва се, че Оги има и доста авторски парчета, които все още не е записал. Участвал е и в редица кастинги на популярни музикални формати, за съжаление, без успех. Първата му изява е в „Мюзик айдъл", когато е едва 17-годишен, после пробва таланта си и в „X Factor", а последното му участие е в „Гласът на България". Печели две втори места в международните конкурси за популярна песен "Се-

продължава на стр.5

Огнян с Етиен Леви на кастинг за „Х-фактор„

Огнян Йорданов на кастинга на „Гласът на България„

продължение от стр.4

верно сияние“ и „Нота по нота“. А дали музикалните конкурси у нас са честни и престижни, и има условия за развитие и реализация на младите таланти? Оги е категоричен, че конкурсите са честни, но голямата несправедливост е, че *„няма равен старт в живота“*. Всъщност, ***„човек получава, това, за което е готов“*** – допълва той и заключава, че освен талант, са необходими и доста средства, за да се развиваш, като музикант, изпълнител. *„Не разполагам с достатъчно финанси и затова не успявам да се реализирам в музикално отношение“* – споделя още Оги, който, поне за сега, е превърнал таланта си в хоби, работейки като готвач, за да се издържа. И да пее, макар и само пред гостите на хотела. В този ред на мисли, не мога да не го попитам - как си кореспондират музиката и готвенето? *„В този живот всичко е избори…* - философски обобщава той. - *Миналата година работих, като музикант на кораби в Швеция, Финландия, Латвия, Германия и Норвегия. Прибрах се, защото исках да бъда близо до жената, която обичах. За съжаление, връзката ни приключи малко след завръщането ми. Тогава осъзнах, че дори и да знаех, че така ще се случи, пак щях да се върна, защото най-важното е, човек да обича, другото е работа“…*

В амплоато си на „Пеещия готвач“ обаче, Оги определено е атракцията на „Калина Палас“. И все пак – къде би искал да се изявява и развива – на сцената или в кухнята? *„Благодарен съм за късмета си* – споделя той. - *Не исках да се занимавам с пеене, когато се върнах в Трявна, но Господ очевидно беше на друго мнение, което пък ме зарежда с положителни емоции и надежди“.*

Кой знае какво ще му донесе бъдещето, но настоящето му дарява доста интересни, забавни и дори комични моменти, които обаче, предпочита да запази само за себе си. А що се отнася до утрешния ден, Оги иска ***„просто да е щастлив“***, заедно със семейството и приятелите си. Вече се е отказал да крои планове, вероятно, защото по Джонленънски е осъзнал, че животът е това, което ни се случва, докато сме заети да правим други планове. Така, че ***„нека се случи това, което е най-добро за мен“***, обобщава той, макар че ми се иска да не оставя настоящето си в спокойните води на инерцията. Може пък така да е по-добре, но само за един малък отрязък от време, докато реши накъде да насочи платната си. Но, какъвто и да е изборът му занапред, убедена съм, че ще е със сърце, защото всичко останало е суета и пепел…

Галина ИВАНОВА

ВАЖНО СЪОБЩЕНИЕ

От 1-ви януари 2019 г. са в сила нови цени за платени публикации, реклами и малки обяви на страниците на в. “Тревненска седмица“ както следва:

РЕКЛАМИ И ПЛАТЕНИ ПУБЛИКАЦИИ:

1-ва страница на изданието – 1.00 лв./кв. см.

Вътрешни страници на изданието - 0.80 лв./кв. см.

Последна страница – 0.90 лв./кв. см.

МАЛКИ ОБЯВИ:

Таксуването на малките обяви се определя на база брой думи. Обявите следва да бъдат в обем до 15 думи, като всяка се таксува по 0.40 лв. Предлозите и съюзите не се таксуват като отделна дума.

Забележка: *При дългосрочни намерения за публикуване в изданието, от страна на рекламодателите, се ползват отстъпки, на база сключения договор.*

ЗА ИМЕННИЦИТЕ И ИМЕТО ИМ

Традицията е вложила дълбок смисъл в избора на името на човек, подчинен на стари вярвания и представи. Смята се, че бебето идва от друг свят и раждането е преходът от него към света на човешката общност. За името на бъдещата рожба не се говори или се използва заместителното име „нероден Петко", за да се предпазят бебето и родилката от зловредни влияния. Новороденото става част от човешката общност с църковния акт на кръщенето, когато получава своето име. До приемането му в тази общност го наричат с описателни гальовни имена като ***кушле, пуле*** (гальовни имена, с които се обозначават малките при животните), описателни качества на новороденото - ***пикла, пикльо, голеш, голчо, гушле, мъник***, в по-ново време, началото на XX век, им казват ***бебе, бебче, детенце***. Съществувала и практика да се изберат три различни имена, с които наричали детето до кръщавката, за да се объркат злите орисници.

С именуването детето получава своята индивидуалност, това е неговото духовно раждане. Приемливо време за кръщаване на новороденото /отрочето/ е първата или втората неделя след раждането; близък голям църковен празник; до 20 дни от раждането. Но по време на пости, през т.нар. Мръсни дни преди Богоявление, кръщавка не се прави, защото и „водата е некръстена". В далечното минало изборът на име е бил изцяло от кръстника и то ставало известно в момента на кръщаването. На места в страната тази практика се запазва дори през втората половина на XX век, особено за първото мъжко дете. Обикновено кръстникът избира, „подновява" своето име или на някое от децата си. В по-ново време, XX век, основни правила при избора на име са: то да се свързва или да е името на свекър, ако детето е момче, на свекърва ако е момиче, или на друг близък роднина. Смята се, че с името детето наследява и умения, качества на предишния носител на името – „Метнал се на дядо/баба си", „Метнал се на името си". Ако детето е родено в деня на голям светец се смята за редно то да бъде кръстено на светеца („Дошло с името си", „Само се е кръстило", „Носи името си"): Христо, ако е родено в деня на Рождество Христово; Никола, Николай – ако е на Никулден; Ангел, Рангел, Михаил, ако е на Архангеловден или Димитър, ако е родено на Димитровден. Съществува и практика детето да се кръщава с повече от едно име, за да има повече светци – покровители. В народната традиция има и редица други правила при избора на име: детето да бъде кръстено според деня на седмицата, в който се е родило: в петък - Петко, в събота – Събчо, Събка, Събутин, в неделя – Неделя или Неделчо; според поредността на раждането – Първан за първо дете. Съществува традиционна забрана деца да се кръщават на скоро починал роднина.

Разказите на възрастни хора пазят спомена за „магичен"(пожелателен) избор на име – възрастна жена разказва, че я кръстили с „мъжко" име Тодора, за да бъде следващото дете момче. Кръщаването става на име, производно на типично мъжко име или на роднина мъж. Например Васила, за да се роди Васил; Тодора, за да се роди Тодор; Ивана – за Иван и т.н. Има и обратни случаи – момче кръщават с име „да мяза на женско", за да се роди следващо дете момиче, напр. Станчо, за да се роди Станка. Не само при българите, но и при други славянски народи съществува специална традиция при даване име на дете в семейства, където децата „не се задържат, умират": новороденото оставяли на кръстопът (в народните представи това е магично място, което обърква зловредните сили") и кръстник на детето ставал този, който пръв го открие. На „намерените" деца се давали „говорещи" имена, като: Найден /намерен/, Горан /от гора/, Живко, Темелко /от темел, основи/, Божидар, Стоян, Стоил /да остане/, Траян, Траяна /да трае/, Спас, Спаска /да се спаси/. Балканска традиция е имената на близнаците да започват с еднакви букви заради представата за свързаност на съдбите им. В опит да се спре „лошият късмет" на носителите на определено име в селището се прибягва до избор на „чуждо име", избрано от природата: Невян – кръстен на нивите; Здравко – да е здрав като здравец; Горан – на гората; Вълчан, Вълко – да е силен като вълка и т.н.

Традицията установила и „магичен" начин да се преустанови раждането на повече деца, като се избирало за новороденото „спиращо" име – Достан, Доста, Запрян и др. Преобладаването на определени имена в някои селища се обяснява с по-широко почитане на даден светец, с приемственост в името. Имената, характерни за дадено селище, определят от своя страна сферата на избор на име на новородените.

Сведения за мъжки имена в Трявна през XVII – XIX век съдържат османски данъчни регистри от този период. В края на XVII век Османската империя предприема повсеместна стопанска и данъчна реформа – преминава се към поголовно облагане с джизие, като в списъците на облагаемите са включени и 14 - 15-годишни младежи, независимо, че не са семейни. В тези регистри обаче е вписано само мъжкото население. Ползвайки информацията от три от запазените за Трявна данъчни регистри, може да се извлече следната информация:

В данъчен регистър от 1691 г. за данъка джизие, при около 1450 жители население в Трявна, от изброените 411 имена преобладава името Стоян – 45, следва Никола -35, Йован – 25, Недялко – 16, Георги/Герге -16, Димитри/Митре -12, Драган/Драгне/Драгно -10, Михаил/Михал – 8 и др. като Новак, Бойо/Бойко, Миню/Минко, Дамян, Койо, Йофчо, Стойно/Стойо/Стойчо.

В данъчен регистър от 1702 г. са изброени имената на 428 мъже (част от имената – 49 , са повредени и нечетливи). Според приблизителни изчисления населението в Трявна по това време е около 1410 жители. За краткия период от десет години съотношението в имената почти се е запазило. От разчетените лични имена преобладаващо е името Стоян – 42, следва Никола – 32, Йован – 31, Георги -15, Тодор-12, Димитър – 10. Срещат се и имена като Стано-Станчо-Станко, Драгуш-Драган, Петко, Недялко, Момчил, Йовчо, Михал , Атанас и т.н.

В данъчен регистър от 1848 г., при население по това време от 1695 души само в Трявна, значително е нарастнал броя на мъжете с име Никола, следват Иван, Димитре/Димитър, Христо, Георги, Петър, Цаню. Останалите име-

продължава на стр.7

ЗА ИМЕННИЦИТЕ И ИМЕТО ИМ

продължение от стр.6

на са: Йовчо, Йонко, Диму, Пеню/Пенчу, Къню/Кънчу, Грозю, Стефан,Станчу, Минко, Алекса, Андрей, Продан, Цура, Момчу и др.

В данъчните регистри не се записват имената на жени. Ориентир в избора на имена на момичета са родословните дървета на стари тревненски родове: поп-Йовчовия, Даскаловия, Славейковия, Райковия, Витановския, Ангел-Кънчеви. И макар тези данни да не са база за обобщения, дават известна представа за именуването на жените. Едно от най-често срещаните имена още от края на XVIII век е Мария / Мара. В родовите линии в края на XVIII и началото на XIX век често срещани имена са: Иванка, Кина, Гана, Рада, Бона, Дона/Донка, Цвята/Цвета, Ирина, Анастасия/Наца, също Деша/Неделя, Райка, Мана/Манка, Димитрия/Минка, Никула, Пена/Пенка, Богдана, Божана, Мариола, Велика/Вела, Виша, Йона/Йонка, Тодорица/Тодоричка, Цана, Каля, Стояна, Кера, Неда/Недка, Нанка, Станка, Замфирица, Куна, Кънa, Хуба и др.

Интересен факт, който обаче не е типичен само за Трявна, а е част от традицията, е че след сватбата жената се именува с личното или умалителното име на съпруга си, по-рядко прякора. Новото име отбелязва промененото обществено положение – прехода в обществената група на омъжените жени, изразява семейната обвързаност на жената с конкретния мъж. Пред името според възрастта на жената се добавя булка, буля или баба. Още в средата на XIX век в летописа на поп Йовчо са записани Теодора Бончовица, Каля Генчовица Тюфекчийката (Генчо Тюфекчията е известен тревненски майстор на метал), баба Петровица, Стояна Николица Стоюва, баба Калчовица, „баба ни поп Йовчовица на име Анастасия“. Жената запазва личното си име и приема личното име на мъжа си като второ, което е важно като разпознаване при наличието на еднакви мъжки имена, или се именува само с името на мъжа си, особено ако то е единствено в селището. Тази практика се запазва и през първата половина на XX век, особено при балканджиите.

Димо Казасов бил впечатлен от именуването на децата в Трявна. „В Трявна мнозина имаха презимето си по името на майка си, а не на баща си. Запомнил съм, че съседите наричаха нас, малките деца, не по името на бащите ни, а по името на нашите майки: „марииното“, „пенкиното“, „радкиното“ и пр. Разпитвал съм на какво се дължи това своеобразие, но не съм получавал задоволителен отговор.“ Тази особеност се открива и в летописа на поп Йовчо от Трявна – Йоаники Мариин, Михаил Цветин, Йоаникий Цветин, Анастасия Мариина, Анастасия Цветина, Пена Цветина, Мария Цветина, Цвята Минкина, Пенка Нацина. Възможно обяснение може да е фактът, че почти през половината от годината за децата, за домакинството и за стопанството в много от тревненските семейства се грижат майките. Мъжете са по гурбет като дюлгери, резбари, иконописци или терзии, като кърджии или кираджии. Затова при обозначаването на семейната принадлежност на децата се използва майчиното име. Общобългарската традиция също дава обяснение – когато по някаква причина мъжът е принуден да отиде да живее в дома на жена си, става заврян зет, прибран зет, зет на къща. В такива случаи фамилното име на децата е производно на майчиното лично име и отчита доминиращия родител в семейството – „да го познават хората на кого е зет“.

Написаното по-горе е един опит да се характеризира именната практика на тревненци още от края на XVIII век, да се изведат често срещаните и характерни мъжки и женски имена. Това би било полезна информация при връщането към корените, при разчитането на стари имена и изготвянето на родословни дървета. Същевременно е една любопитна подробност от миналото на Трявна.

Даниела Дабкова

ГАБРОВСКА ФИРМА ЩЕ СТОПАНИСВА УЧЕНИЧЕСКИЯ СТОЛ КЪМ ОУ „ПРОФ. ПЕНЧКО РАЙКОВ„ В ТРЯВНА

Само една фирма взе участие в публичния търг с явно наддаване за отдаване под наем на ученическият стол към ОУ „Проф. Пенчо Райков„ в гр. Трявна. Началната тръжна цена бе 129лв./без ДДС, а стъпката за наддаване 10лв.

Комисия в състав Стела Пенчева - председател, инж. Румяна Цанева - директор Дирекция СДУР; Росица Андреева - ст. спец. ОС, Кольо Дабков - ст. експерт КОЗС, Силвия Кръстева - председател на ОбС и инж. Божидар Христов - общински съветник проведоха публичния търг.

След сверка на документацията, единствената фирма участник „Мамбо тур - 2019„ ЕООД - Габрово бе определена да стопанисва ученическия стол за срок от пет години. След наддаването крайната месечна наемна цена бе определена в размер на 139лв./без ДДС.

"ИЗКУСТВОТО ДА ПОДАРИШ ТОПЛИНА НА ДЕЦА"

Една история за доброто

43-ма малчугани от плевенското село Дисевица се оказват на прага на оцеляването. Всички те посещават детска градина „Вит„ в селото. А на вид децата са с оскъдно облекло. В апел за помощ, отправен от Национално Сдружение на сираците, се казва, че децата са без топли дрехи през зимните месеци, нямат обувки, а наличните им облекла са дори с дупки. За тежкото състояние на децата разбира и Силвия Христова - собственик на магазин за облекла за възрастни.

С. Христова: *„Първата ми мисъл беше да помогнем веднага. Човек откликва, когато вижда, че някой се нуждае. Още повече, при това студено време, с температури минус 10 градуса, естествено, че не се замисляш много и действаш импулсивно. Представяйки си своето дете, решаваш, че някой трябва да им помогне и мисля, че това е разумно.„*

Така Силвия решава да се свърже с представителите на детска градина „Вит„, от които подробно разбира за нуждите на децата.

С. Христова: *„Попаднахме случайно на тази инициатива и решихме да помогнем. Свързахме се с хората, които се грижат за децата. Те казаха, че имат нужда от абсолютно всичко - обувки дрехи облекло и решихме, че това, с което разполагаме и можем да участваме са детски стелки.„*

Първоначалната идея на Силвия била да изпрати необходимия брой стелки, отговарящи на номерата на всяко едно дете в нужда от детската градина. В последствие обаче решила да потърси „топлината„, която биха дарили и клиентите, посещаващи нейният магазин. Водена от желанието да помогне на децата, тя направила самостоятелна кампания, в по- малък мащаб, именно тук в Трявна.

С. Христова: *„Исках да се разчуе за това нещо и, ако може, повече хора да помогнат, естествено и аз да участвам. Така решихме, че при продажба на едни стелки, на цена от 15 лв., един чифт стелки отива директно и за тези 43 деца.„*

С учудване Силвия разказва, че за по-малко от седмица е успяла да завърши кампанията, с която да осигури топлина за крачетата на всичките 43 деца от детската градина.

С. Христова: *„Хората веднага откликнаха и искаха да участват, особено местните хора веднага приеха инициативата и искаха да помогнат. Децата вече са оборудвани със стелки в обувките си. Надявам се да им е топло и да преживея по-бързо и по-топло зимата.„*

Силвия е категорична, че инициативата е достигнала до сърцата на хората, като всеки е продължил по свой начин да помага.

С. Христова: *„Ние споделяхме с клиентите, че децата имат нужда и от дрехи. И най-вероятно и самите те се свързали с детската градина и са помогнали всеки по свой начин. И въпреки, че има хора, които спекулират с подобни инициативи, мисля, че обществото откликва и помага.„*

Марина Гашпарова

Силвия Христова - инициатор за подпомагане на децата от ДГ „Вит„ - с. Дисевица - обл. Плевен, *сн. Фейсбук*

Клиенти, включили се в благотворителната кампания, в помощ на децата от ДГ "Вит„ - с. Дисевица, *сн. Фейсбук*

Място за Вашата РЕКЛАМА